

Japán tengeri ereje.

Hat vagy nyolc német hadihajó körül Japán és Kína partjai körül, hogy ott a német érdekeket képviselje és megvédje. Ha Japán az angol szövetséget úgy magyarázza, hogy az európai háboru miatt kénytelen flottájával megtámadni ezeket a német hajókat, megteheti. És bár még egy tengeri összeütközés kiemetele is kétes volna, valószínű, hogy a német hajók még kellő időben biztonságba jutnak az esetleges japán támadás elől. Nippon tengeri hadereje elég jelentékeny: egy modern nagy csatahajója, 29 páncélosa, 17 cirkálója, 6 ágyunaszádja, 61 torpedórombolója, 50 torpedója és 12 tengeralatt járó hajója van, de ezek csak néhány német cirkálóval mérkőzhetnének és így egy komoly tengeri háboru lehetősége teljesen ki van zárva. Hogy a szárazföldön japán nem számít, azt mondani is fölösleges. A miliónos sárga hadsereg, mely meg tudta verni az oroszokat, akikkel határai érintkeznek, abban a hihetetlen földrajzi távolságban, amely Keletáziát Európától elválasztja, csak papíron erősíti az entente hadállását.

Az északi orosz flotta

menthetetlen!

A Keleti vagy Balti-tengeren levő orosz flotta menthetetlen. Az egyesült angol-francia flotta nem hatolhat be a Balti-tengerbe a védelmére. Csakis a két kilométer szélességű Sund szoroson lehetne oda behatolni, de ezt aknákkal elzárták, valamint elzárták a zátonyos és sziklás kis és nagy Belt tengersizorsókat is, ahol azonban a dreadnoughtok nem is járhatnak. Kétségtelen, hogy a német flotta, — Vilmos császárnak a szeméfenye, — megszabadult az angol offenzívától, így attól is, hogy tengerparti városainak még a hajaszála is meggömböüllhessen.

Ellenben óriási előrelátással még Bismark megásatta a kielit csatort, amely a Jütländi félsziget alatt az Északi-tengert összeköti a Balti-tengerrel. Ezen a csatortán a német flotta a Balti-tengerből akkor mehet át az Északi tengerbe, amikor akar és viszont az Északi tengerből — az esetleges túlerő elől — akkor vonulhat vissza, a Balti-tengerbe, amikor szintén akar. A német flottának ezen óriási stratégiai helyzeti fölényén semmiféle angol-francia flotta nem tud változtatni és ami itt szintén fődolog: nem tud segítségére menni a Balti-tengerbe beszorult orosz flottának. Minthogy pedig a német flotta jóval erősebb az oroszénál; s minthogy az orosz flottának nem segíthet sem az angol, sem a francia: a német flotta pozíciójává fogja verni az orosz flottát. A szárazföldi harcúterén óriási fölényben vagyunk a francia-orosz szövetséges hadak fölött, a tengeren pedig minden téren védve vagyunk, a németek a Balti-tengeren, mi pedig Polának hozzáférhetetlen hadi kikötőjében. Katonai és szinte megdönthetetlen stratégiai számítás szerint tehát mi a tengeren sem veszíthetünk csatát.

ELTÜNT MONAKÓI FEJEDELEM.

Berlinből jelentik: Albert monakói fejedelem nyolc nappal ezelőtt eltűnt.

Románia és Bulgária

megállapodtak!

Bécsből jelentik augusztus 21-én: Reichspost jelenti, hogy Talaat bey tárgyalásai Szófiában eredménnyel jártak. Megállapodás történt, hogy Románia és Bulgária együttesen védekezik, ha megtámadják, de a neutralitás abszolút elhagyása nincs benn a megállapodásban. Megállapodás csak főbb pontokra nézve jött létre, a többi pontra nézve csak akkor állapodnak meg, ha Talaat bey visszatér Romániába. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

KÉT KOZÁK SZOTNYA VERESÉGE.

Lembergől jelentik augusztus 20-án éjjel: Stonajovból jelentés érkezett, hogy ott két kozák szotnya augusztus 14-én átlépte a határt. Rövid harc után az osztrák-magyar határőrség lefegyverezte az oroszokat. A fegyverek átadása közben egy orosz őrnagy agyonlőtte magát. (A miniszterelnöki sajtóiroda.)

Egy Mollináry-baka elbeszélése.

A szegedi Vörös Kereszt Egyesületnek eddig egy sebesültje van: egy Mollináry-baka, aki a szerbekkel való első ütközetben, augusztus 4-én sebesült meg. Péterváradon amputálták a ballábát, majd onnan néhány nap előtt Szegedre szállították. Özvegy lovag Worzikovszky Károlyné ápolja a sebesült katonát, akinek az állapota annyira javult, hogy nem is kell már ágyban feküdnie. Ott ül a kórteremben egy széken, bepólyázott lába egy másik széken nyugszik. Kék mundér és fehér vászonmadrág van rajta. Az időt olvasással vagy beszélgetéssel tölti. A Délmagyarország munkatársa is beszélt a derék katonával, aki élményeit így adta elő:

— Mi voltunk az elsők, akik megütköztünk a szerbekkel. Klenák körül voltunk, hogy majd átkelünk a folyón. Augusztus negyedikén történtek az első lövések. A szerbek srappelleket lőttek át, mi ágyúkkal és puskákkal vissza lőttünk. Egy srappell lecsapott és az egyik szilánkjára ép a ballábammat, meg a homlokomat érte. A ballábam fejeit el is vitte, a homlokomon pedig ezt a sebet okozta. De ez már be is forrt, amint látja.

Kicsit elgondolkozott, aztán tovább beszélt:

— Nagyon rossz katonák a szerbek. Célozni egyáltalán nem tudnak, a mi sorainkban alig találunk valakit halálra, a lövegeik éppen csak sebesülést okoznak. De a mi lövésünk az halálos ám és akit mi eltalálunk, az már a másvilágon emlegeti a Mollináry-bakákat . . . — tette hozzá büszkén és felragyogott a szeme.

OROSZ ÁLNOKSÁG.

Bukarestből jelentik: Itt elterjedt hír szerint egy újságíró azt jelenti lapjának, hogy Oroszország erős csapatokat von össze Besszariában a Pruth folyó felé. Oroszország tehát Romániának sem mondott igazat, amikor kijelentette, hogy Románia határán nincs hadsereg összpontosítva. A román hadsereg készen áll szembezálni az oroszországi részről jövő bárminő meglepetésnek.

Egyiptom annexiója.

Azok a hírek, amelyek angol részről bejelentik, hogy Egyiptom hadiállapotban van, kezdetét jelentik egy angol külpolitikai akciónak, melyre már régen vár Európa, de a melynek keresztülvitelére Angliának békeidőben elég bátorsága mindeddig nem volt. Egyiptomot ugyanis eddig, mint a török szultán fenhatósága alatt álló területet, az angolok olyan háborúkban, melyek Egyiptomhoz közel játszódtak le, semlegesnek szokta nyilvánítani. Most azonban Anglia egy lépéssel tovább megy és Kairóban már az angol hadijogot teszi uralkodóvá. Megtörténhetik tehát, hogy Törökország, a Dardanellák kérdésében szorongattatva, a harmas-szövetséghez, illetve a hadviselő Németországhoz és Ausztria-Magyarországhoz csatlakozik s így Angliával háborúba keveredik, de az a terület, mely névleg mindeddig török volt, Egyiptom az angol hadijog alatt áll, vagyis a szultánnak határozott ellensége. Látnivaló, hogy ezzel Anglia, ha nem is kimondottan még, de a valóságban annektálta Egyiptomot, melyet a háboru után nyilván nem fog a szultán szuverénitása alá visszabocsátani. Ez a tény eszerint hasznosnak mutatkozik a kapzsi Angliára, de ha hozzávesszük, hogy az Egyiptom védelme alatt álló Szezei-csatorna ezzel az angol akcióval elvesztette semlegességét, akkor látjuk, hogy Anglia ismét önmaga ellen osekdedett.

A Szezei-csatorna ugyanis Angliának Indiába vezető útja, amely ekként a német és az osztrák-magyar flotta számára ellenséges vízzé lett. Hogy ez mit jelent az indiai útjára annyira ráutalt Angliára nézve, ezt a későbbi események fogják egész horderővel megmutatni.

Autókatasztrófa.

— Szapáry László gróf meghalt, Kállay Tamás képviselő megmenekült. —

A temesvár—kiszombori országúton ma délben autókatasztrófa történt, amelynek áldozatul esett Szapáry László gróf, a Neue Freie Presse harctéri tudósítója.

Egy harminc lóerős automobilon indult el Temesvárról Kállay Tamás országgyűlési képviselő, aki most tartalékos hadnagy. Fontos küldetést teljesített. Vele volt jó barátja, a 27 éves Szapáry László gróf, valamint maga mellé vette hű sófőrrjét, Bendy Gézá, aki mint tartalékos őrmester végez katonai sófőri szolgálatot.

A szerencsétlen uton Kállay vezette a gépet; mellette ült Szapáry és Bendy a hátsó ülésen. Kiszomboron túl, mintegy 10 kilométerre 50 kilométeres gyorsasággal haladt az autó. Ott, ahol megszűnik az országút, az egyik hátsó kerékről levált a gumi. Kállay észrevette a bajt és ellenkormányzott, de a lendület akkora volt a hiba folytán, hogy Bendy nagy ivben kirepült a mezőre és elvesztette az eszméletét. Ugyanebben a pillanatban fölfordult a gép és maga alá temette Szapáryt és Kállayt. Ahogy Bendy visszanyerte az eszméletét, látta, hogy a fölfordult autó ég s a motor jár, valamint azt is látta, hogy Szapáry gróf sápadt arca és melle kilóg az autó alól, csupa vér a melle és mozdulatlan. A sófőr újra elájult; ugyanis amikor kirepült, a derekára esett és iszonyu fájdalmakat érzett. Ahogy másodszor is magához tért, első dolga volt, hogy a még mindig járó motort elállítsa és a benzintartályt kitépve, azt messzire eldobta. Látta, hogy Szapáry halott és Kállayt kereste, szólította. Kállay az égő autó alól válaszolt. A sófőr ekkor az előjövő két férfi és több asszony segítségével fölemelte az automobilt és kiségitte Kállayt, aki a vállán és karján sérült meg, de állapota nem veszélyes. A sófőr sérülése is könnyebb természetű.

Munkatársunknak a Tisza-szállóba behozott sófőr a következőket mondotta el:

— Kállay Tamás ur kintinő kocsivezető, egyedül a keréken esett hiba okozta a szerencsétlenséget. Ha az ut valamivel szélesebb, talán csak 20 centiméterrel, semmi bajunk nem akad. A sebesség nem volt nagy, legföljebb 50 kilométer. Ugy terveztük, hogy Szegeden ebédelünk és aztán rögtön indulunk tovább. Amikor a kocsiól kirepültem, egyetlen jajsót nem hallottam. Azt hiszem, hogy Kállay képviselő ur ájultan került az autó alá, a derék, fiatal gróf pedig rögtön meghalt: a szívét is összeroncsoolta a gépkocsi. Én ismétlenül elvesztettem az öntudatomat és szerencse a katasztrófa során, hogy volt azután — idejében! — annyi erőm, hogy a lánggal égő kocsi motorját elállítottam és a benzintartályt kivettem és elhajítottam. Ha csak kissé kések, a robbanás bekövetkezik s akkor Kállay főhadnagy urnak is vége lett volna . . . Ház nem volt a közelben, végre is közeledtek többen, de nem mertek az égő gép mellé jönni. Ekkor uramat szólítottam és hallottam, hogy az autó alól halkán szól: — Géza! A nagy hőség eszméletre térítette. Összeszedtem minden erőmet, segítették is és fölemeltük a gépet, kiségitettük Kállayt — ő és én megmenekültünk. Nem rajtam mulott, hogy a kedves, ifjú gróf urat nem menthettem meg . . . Én megtettem, ami csak erőmből tellett.

Igy a derék ember, aki még azt is elmondotta, hogy Szapáry László gróf holttestét bevitték Kiszomborba, Rónayék kastélyába.